Nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn 38 – 1 december 2016

De nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn en divers schaaknieuws.
Redactie: Karel van Delft. Nieuwsbrieven staan op www.schaakacademieapeldoorn.nl.
Mail karel@kvdc.nl voor contact, nieuwstips alsook aan- en afmelden voor de nieuwsbrief.

Hidde en Lois schaken in De Flierefluiter. In dat café heeft oom Merijn schaken geleerd. GM Artur Joesoepov kijkt toe.

Inhoud

- 38e nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn
- Vierde Stertrainingen Schaakacademie Apeldoorn: rekenen en conceptueel denken
- Schaakschool Het Bolwerk: duels op vijf bij vijf bordjes en pepernotenschaak
- Aspirantenteams De Eben Haezer en De Pion aan de leiding in scholencompetitie
- Verplicht stuk of pion spelen
- Blitz Karel 60
- KNSB ronde 4 MuConsult 1 en 2 en promotieklasse De Schaakmaat en VDS
- WK match: Carlsen blijft wereldkampioen
- Perceptie
- The mother of all deflections
- Pawn structure
- Dyslexie en schaken
- Researching Chess Prodigies
- Spanning verminderen tijdens een schaakles
- Programma London Chess Conference
- Quote GM Jonathan Rowson: ‘The will to win is also the will to lose.’
- Kalender

38e nieuwsbrief Schaakacademie Apeldoorn

Deze gratis nieuwsbrief bevat berichten over Schaakacademie Apeldoorn, Apeldoorns schaaknieuws en divers schaaknieuws.
Het nieuws van buiten Apeldoorn betreft vooral schaakeducatieve en psychologische onderwerpen.
De nieuwsbrieven staan op www.schaakacademieapeldoorn.nl. Wie zich aanmeldt als abonnee (via karel@kvdc.nl) krijgt mails met een link naar de meest recente nieuwsbrief.
Op de site kun je partijen uit de nieuwsbrieven in gameviewers naspelen en als pgn-bestand laden.
Diverse lezers leverden een bijdrage aan deze nieuwsbrief. Tips en bijdragen zijn welkom.
Er zijn nu 216 abonnees. Een link staat in de Facebook groep Schaakpsychologie (536 leden) en op de FB pagina van Schaakacademie Apeldoorn. Ook sturen diverse clubs de nieuwsbrief naar leden.
Diverse schakers delen de nieuwsbrieven via Facebook met hun vrienden.

Minichess tijdens Stertraining: analyseren, creatief denken, plannetjes, tactiek.

Draak-stelling simultaan uitspelen door Nico Zwirs.

Hangende pionnen.

Relax.

Merijn van Delft: 'Dit is een mooi moment om de partij te verprutsen.' Je moet switchen tussen conceptueel denken en rekenen. Psycholoog IM Leon Pliester zei dat je moet kunnen switchen tussen schilderen als Karel Appel en Rembrandt.

Stelling WK match via consultatieschaak uitspelen.

Volgende Stertrainingen 18 december Meerkampen van 12-17.30 uur.

Vierde Stertrainingen Schaakacademie Apeldoorn: rekenen en conceptueel denken

De vierde Stertrainingen van Schaakacademie Apeldoorn waren zondag 27 november 2016 in Denksportcentrum Apeldoorn.

Groep 1-2
Besprak met Karel van Delft in quizvorm een partij uit 'Meester tegen amateur' van Euwe. Daarnaast bespraken we een video over Fritz (zie databank site www.schaakacademieapeldoorn.nl). Tevens oefende groepje diverse minichess games. Daarmee oefen je allerlei technieken en kleine plannetjes. Besprak met Nico Zwirs een stelling uit de Draak. Nico speelde de stelling simultaan uit en voerde daarna de beste partij in het programma Fritz in.

Groep 3
Besprak met Nico Zwirs het thema hangende pionnen. Dat sluit aan op het eerder besproken thema geïsoleerde pion. Twee voorbeeldpartijen kwamen aan de orde, waarbij de partij met de hangende pionnen een keer won en een keer verloor. Daarna speelde Nico een eindspel met hangende pionnen simultaan uit.

Groep 4-5
Besprak met Merijn van Delft aan de hand van zijn gewonnen witpartij tegen GM José Fernando Cuenca Jiménez (Hamburg 2016) het thema rekenen, conceptueel denken en beslissingen nemen. Partij: www.hsk1830.de/pages/index=turniere.htm.
Daarnaast kwam de WK match Carlsen – Karjakin aan de orde. Twee groepjes speelden via consultatieschaken de stelling na de 44e zet van de vierde matchpartij uit.

Square4Chess op vijf bij vijf bordje.

Pionnenduel op vijf bij vijf bordje. Video: www.youtube.com/watch?v=MnXbepiDp8Q&feature=youtu.be.

Pionnenduel met twee rijen pionnen op vijf bij vijf bordje.

Pepernotenschaak.

Afsluiting schaakles: dansen op Pietenlied.

Schaakschool Het Bolwerk: duels op vijf bij vijf bordjes en pepernotenschaak

Meer informatie over de wekelijkse schaakschool staat op www.schaakacademieapeldoorn.nl.
Vanaf woensdag 11 januari is er weer een nieuw beginnersgroepje (14.45 – 16.00 uur).

De 53e training 23 november (13e dit seizoen) waren er drie groepjes met totaal negen kinderen.
Groep 13.30 uur: WK match partij 8 besproken. Partij Euwe 7.
Groep 14.45 uur: Deel Euwe partij 7. WK match partij 8. Terugblik schoolcompetitie. Stap1 H9 inleiding en oefeningen. Partij Jesse tegen Karel met Fritz besproken. Lang leve de koningin. Vrij schaken, deels met klok.
Groep 16.00 uur: Stap 2 H9 inleiding en oefeningen. Vrij schaken: Partijtjes, Stop-motion, minichess (vijf bij vijf met pionnen, Square4Chess), Chessmatec.

De 54e training 30 november (14e dit seizoen) waren er twee groepjes met totaal zeven kinderen.
Deelnemers hebben folder voor IJSCO toernooi 3 december en OSBO PJK gekregen.
In alle groepjes pepernotenschaak.
Groep 13.30 uur: Ging niet door.
Groep 14.45 uur: Stap 1 laatste hoofdstukken en oefeningen. Herhaald boekje Ik Leer Schaken.
Groep 16.00 uur: Stap 2 H10 inleiding en 7 oefeningen. Partijtjes, Square4Chess, Chessmatec.

Foto's Chris Doornekamp.

Aspirantenteams De Eben Haezer en De Pion aan de leiding in scholencompetitie
Competitiecoördinator Chris Doornekamp meldt:

Na de eerste twee speelronden van de VCSC voor aspirantenteams in Apeldoorn gaan de teams van De Eben Haezer en De Pion nog ongeslagen aan de leiding. Op de voet gevolgd door De Schaakmaat en De Regenboog 1, dus dat wordt zeker nog spannend. Mooi dat de animo om mee te gaan schaken bij de Apeldoornse basisscholen weer toeneemt! De standen worden bijgehouden op de site www.vcsc.nl.

Verplicht stuk of pion spelen

Twee meisjes van school De Lettertuin bedachten een nieuwe schaakvariant tijdens de competitie. De tegenstander noemt met welk stuk je moet spelen of met een pion.
Dat lijkt een beetje op Hands and Brains. Bij die spelvorm spelen duo's tegen elkaar. De een noemt een stuk (of pion) en zijn partner moet daar mee spelen.

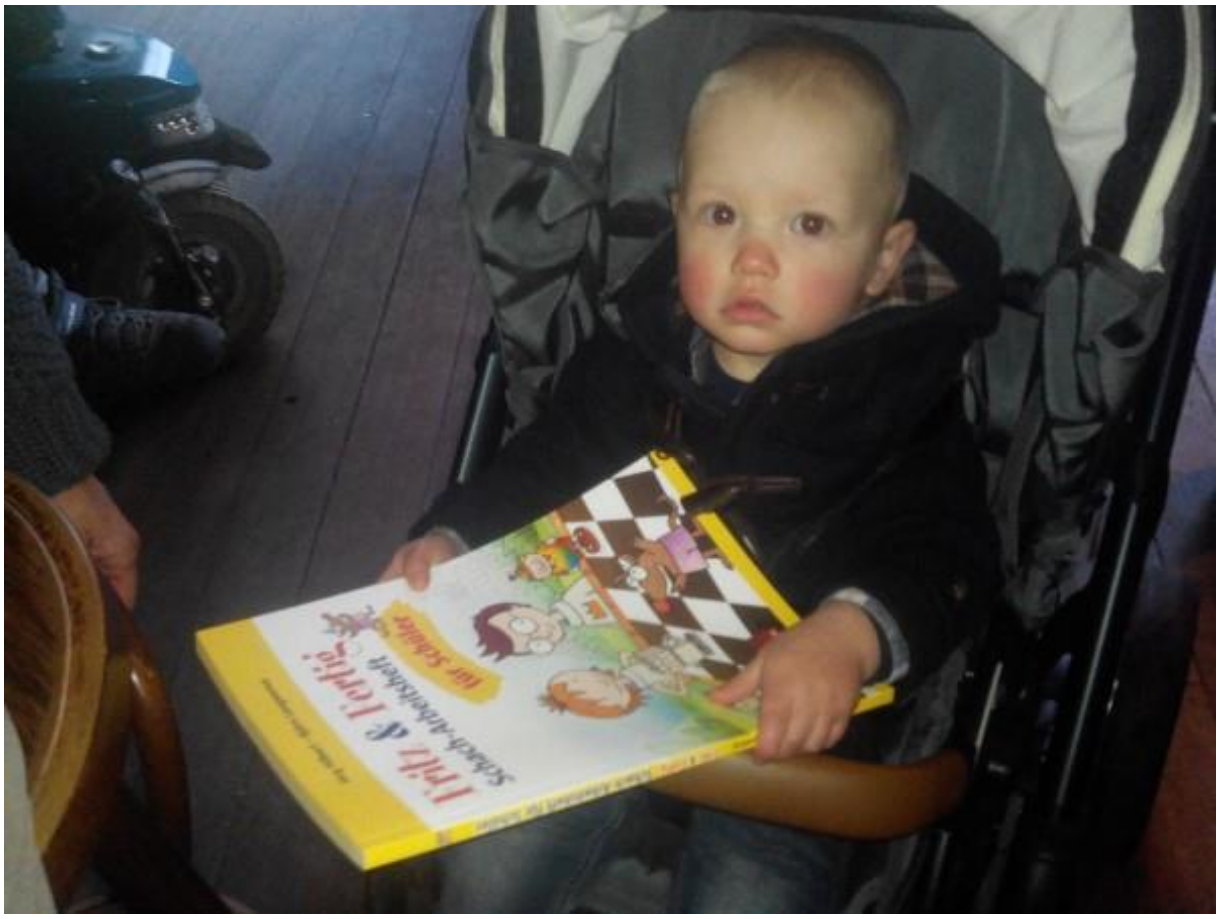
Schach-Abenteuer
Lilli &

Blitz Karel 60

Ter gelegenheid van de 60e verjaardag van Karel van Delft organiseerde zijn zoon Merijn van Delft zaterdag 19 november 2016 in café De Fliere fluiter in Apeldoorn een feestje en twee tienkampen.. Het was erg gezellig. Dank aan Jessica voor de gastvrijheid. Helaas waren er een aantal afwezigen door ziekte en de Duitse Bundesliga. Foto's zijn gemaakt door Evi, Marijke, Ed en Karel.
Karels kleinzoon Hidde legde spontaan aan IM Manuel Bosboom uit dat 1. a3 een heel goede zet is. Daarna hebben ze samen een potje geschaakt. Gens Una Sumus (FIDE motto: 'We zijn één familie').
Korte video: www.youtube.com/watch?v=WhVgbj35IqE&feature=youtu.be.
Zie hieronder uitslagen. De A-groep is met overmacht gewonnen door GM Roeland Pruijssers (8,5/9).

Karel 60 Blitz
A groep

Stand

SNr		Name	Elo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pt.	SB
1	IM	Merijn VAN DELFT	2387	·	1	1	1	1	½	0	1	0	1	6½	4e
2		Sven BAKKER	2179	0	·	0	0	1	0	0	1	1	0	4	10e
3	GM	Artur JUSSUPOW	2585	0	1	·	½	1	½	0	1	1	1	6	3e
4	GM	Ruud JANSSEN	2512	0	1	½	·	1	1	0	0	0	0	3½	7e
5		Martin VAN DOMMELEN	2192	0	0	0	0	·	1	0	0	1	½	2½	9e
6	IM	Manuel BOSBOOM	2409	½	1	½	0	0	·	0	1	1	1	5	4e
7	GM	Roeland PRUIJSSERS	2492	1	1	1	1	1	1	·	1	1	1	8½	1e
8	FM	Armen HACHIJAN	2301	0	1	0	1	1	0	0	·	1	1	5	4e
9	FM	Tim LAMMENS	2281	1	1	0	1	0	0	0	0	·	1	4	6e
10		Marcel BOEL	2209	0	1	0	1	½	0	½	0	0	·	3	8e

Karel 60 Blitz
B groep

Stand

SNr	Name	Elo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pt.	SB
1	Freddie VAN DER ELBURG	2137	·	1	1	0	1	1	0	1	0	1		6
2	Henk WANINGE	1496	0	·	0	0	0	0	0	0	1	0		1
3	John WESSELINK	1200	0	1	·	0	0	0	0	0	0	0		2
4	Justin GUNTHER	2094	1	1	1	·	1	1	1	1	1	1		8
5	Eva Maria ZICKELBEIN	2004	0	1	1	1	·	0	½	1	1	1		6½
6	Rosa RATSMA	2149	0	1	1	0	1	·	½	1	1	1		6½
7	Dick VLIEK	1758	1	1	0	0	½	½	·	1	1	0		5
8	Karel VAN DELFT	1762	0	1	1	0	0	0	0	·	1	½		3½
9	Henk SCHOLTEN	1328	1	0	1	0	0	0	0	0	·	0		2
10	Dries WEDDA	2012	0	1	1	0	0	0	1	½	1	·		4½

GM Roeland Pruijssers keept remise tegen voormalig Nederlands kampioen GM Predrag Nikolic.

r4	Meesterklasse	Rav	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	**Kennemer Combinatie**	2388	8	24½	❑				6½		6½	5½	6	
2.	**Groninger Combinatie**	2370	7	26		❑	6½				5		6½	8
3.	**LSG IntelliMagic**	2407	6	23½		3½	❑	5½			7	7½		
4.	**SISSA**	2397	4	21			4½	❑	6	4½		6		
5.	**En Passant**	2402	4	19½	3½			4	❑	5½				6½
6.	**HMC Calder**	2380	4	19				5½	4½	❑		3½	5½	
7.	**MuConsult Apeldoorn**	2369	3	17½	3½	5	3				❑			6
8.	**Pathena Rotterdam**	2337	2	17½	4½		2½	4		6½		❑		
9.	**HWP Sas van Gent**	2332	1	17	4	3½				4½			❑	5
10.	**Charlois Europoort**	2329	1	14½		2			3½		4		5	❑

T	MuConsult Apeldoorn	2348	LSG IntelliMagic	2420	3	7
1.	FM **Max Warmerdam**	2364	IM **Edwin van Haastert**	2448	0	1
2.	**Nico Zwirs**	2378	IM **Arthur Pijpers**	2465	½	½
3.	FM **Thomas Beerdsen**	2402	**Casper Schoppen**	2325	0	1
4.	GM **Roeland Pruijssers**	2492	GM **Predrag Nikolic**	2612	½	½
5.	IM **Arthur van de Oudeweetering**	2296	IM **Eelke Wiersma**	2351	½	½
6.	IM **Stefan Kuipers**	2406	IM **Jan-Willem de Jong**	2447	½	½
7.	FM **Tim Lammens**	2281	FM **Michiel Bosman**	2353	0	1
8.	IM **Merijn van Delft**	2387	IM **Rudy van Wessel**	2401	0	1
9.	**Freddie van der Elburg**	2137	IM **Jelmer Jens**	2382	0	1
10.	FM **Sjef Rijnaarts**	2341	IM **Mark van der Werf**	2412	1	0

r4	Klasse 3C	Rav	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	**Amsterdam West**	2015	8	19½	❑			4½		5½	4½	5		
2.	**MuConsult Apeldoorn 2**	2102	7	21		❑	5			5	7		4	
3.	**Paul Keres 3**	1994	6	17½		3	❑		5				5	4½
4.	**Caissa 4**	1960	5	17½	3½			❑	4			5½		4½
5.	**Wageningen 2**	1990	4	16			3	4	❑	4			5	
6.	**Caissa-Eenhoorn 2**	1994	3	15	2½	3			4	❑				5½
7.	**VAS 2**	1920	3	13	3½	1					❑	4½	4	
8.	**Zukertort Amstelveen 3**	1970	2	14½	3			2½			3½	❑		5½
9.	**ASV 3**	2005	2	14		4	3		3		4		❑	
10.	**Philidor Leiden 2**	1902	0	12			3½	3½		2½		2½		❑

T	MuConsult Apeldoorn 2	2110	VAS 2	1816	7	1
1.	**Marcel Boel**	2185	**Ticho Cornelisse**	1954	1	0
2.	**Erik Smit**	2145	**Dick Paulis**	1835	1	0
3.	**Martin van Dommelen**	2224	**Khoi Pham**	1794	1	0
4.	**Reint van der Knijff**	2109	**Ben Wijgers**	1991	1	0
5.	**Maarten Beekhuis**	2129	**Sierk Kanis**	1739	1	0
6.	**Jasper Zwirs**	2064	**Benno Drewes**	1727	1	0
7.	**Henk Eleveld**	2015	**Rob van Dongen**	1861	1	0
8.	**Nikolai Kabanof**	2005	**Eline Roebers**	1627	0	1

r4	promotieklasse	Mp	Bp	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	VDS 1	8	20½			5	4½		6½	4½			
2.	SMB 1	6	18½				3½	6			4½		4½
3.	Rokade 1	5	18	3							4	6	5
4.	ASV 4	5	18	3½	4½					4			6
5.	Het Kasteel 1	4	14½		2				5		3	4½	
6.	UVS 3	4	14	1½				3			5	4½	
7.	ASV 5	3	17½	3½			4					3½	6½
8.	Doetinchem 1	3	15½		3½	4		5	3				
9.	Voorst 1	2	13½			2		3½	3½	4½			
10.	De Schaakmaat 1	0	10		3½	3	2			1½			

T	De Schaakmaat 1	1793	SMB 1	1980	3½	4½
1.	Cees Beekhuis	1865	Roy van den Hatert	2128	0	1
2.	Steven Braun	1763	Ruben Hogenhout	2018	1	0
3.	Tom Caljé	1992	Paul Waenink	2030	1	0
4.	Cees Sep	1843	Jaap Amesz	2223	0	1
5.	Jan Bulthuis	1663	Bram Rijkschroeff	2038	0	1
6.	Tobias de Vries	1734	Jelle van Deemen	1861	0	1
7.	Casper Wouters	1742	Maarten Smit	1795	1	0
8.	William Shakhverdian	1745	Jelmer Wedholm	1748	½	½

T	VDS 1	1928	ASV 4	1896	4½	3½
1.	Richard van Tienhoven	1994	Gerben Hendriks	1900	0	1
2.	Jaap Staal	2053	Barth Plomp	2000	1	0
3.	Remco Pihlajamaa	1898	Remco Gerlich	1930	½	½
4.	Harm Schoten	1889	Désiré Fassaert	1849	1	0
5.	Henk Greevenbosch	1858	Paul de Freytas	1805	1	0
6.	Diderick Holtland	1792	Freek Hooning	1854	0	1
7.	Bert Meester	2005	Ruud Wille	1854	½	½
8.	Kees Greevenbosch	1931	Wouter Abrahamse	1980	½	½

KNSB ronde 4 MuConsult 1 en 2 en promotieklasse De Schaakmaat en VDS
Zaterdag 26 november was de vierde derde KNSB ronde en de vierde ronde van de OSBO-promotieklasse.

Zie voor korte video-impressie
www.youtube.com/watch?v=VG35jnMgV20&feature=youtu.be.

MuConsult Apeldoorn 1 speelde thuis en verloor met 7-3 van LSG. Het team staat nu zevende.
Relatief goed nieuws is dat het team de drie sterkste tegenstanders heeft gehad.
MuConsult Apeldoorn 2 leidt de poule in KNSB klasse 3C.
VDS uit Beekbergen staat bovenaan in de OSBO promotieklasse.
De Schaakmaat heeft problemen.

Op de clubsites staan verslagen, partijen en links naar fotopagina's.

Partijen van MuConsult Apeldoorn 1 staan op www.schaakacademieapeldoorn.nl/partijen-naspelen

Sites:
http://schaakstad-apeldoorn.nl, facebook.com/schaakstadapeldoorn, plus.google.com/+schaakstad
twitter.com/Schaakstad
www.deschaakmaat.nl
www.vriendschapdoorstrijd.nl

WK match: Carlsen blijft wereldkampioen
Magnus Carlsen blijft wereldkampioen. Hij won met 3-1 de rapid tiebreaks van Sergey Karjakin.

De WK match tussen wereldkampioen GM Magnus Carlsen en uitdager GM Sergey Karjakin was te volgen via een aantal sites. De match was in New York van 11 – 30 november.
Zie www.chessbomb.com/arena/2016-carlsen-karjakin-world-chess-championship, www.chess.com, https://chess24.com/en/wcc2016 en http://en.chessbase.com.
Nederlands: www.schaaksite.nl.

Erg leerzaam: GM Peter Svidler bespreekt partij 8 in een samenvatting van een uur:
www.youtube.com/watch?list=PLAwlxGCJB4NfaIuxHcePbcgTJJMw7j5au&time_continue=14&v=QSFyxrhAZRQ.
GM Roeland Pruijssers bespreekt partij 8 voor Schakers.info:
www.schakers.info/?p=14369.

GM Peter Svidler geeft samenvatting tiebreaks:
https://chess24.com/en/live/video/wcc2016---highlights---tiebreaks

NOS radio en tv: http://nos.nl/artikel/2145875-carlsen-prolongeert-wereldtitel-schaken.html

20...Nxf2+! would end the game quickly after 21.Kg2 Nh4+! 22.Kg1 (22.gxh4 Qg6+ and White is down a pawn with a shattered structure) 22...Nh3+ 23.Kh1 Nf2+ and a repetition. Sergey said he'd seen 20...Nxf2, but after 21.Kg1 Nh3+ 22.Kg2 he'd missed that Black can fork the queen and king by putting either knight on f4. Play could potentially continue, but Black would at least be no worse and Magnus wasn't planning to enter a line that might all but end the match.

Karjakin mist geforceerde remise in ronde 10 WK-match.
https://chess24.com/en/read/news/carlsen-karjakin-game-10-magnus-is-back

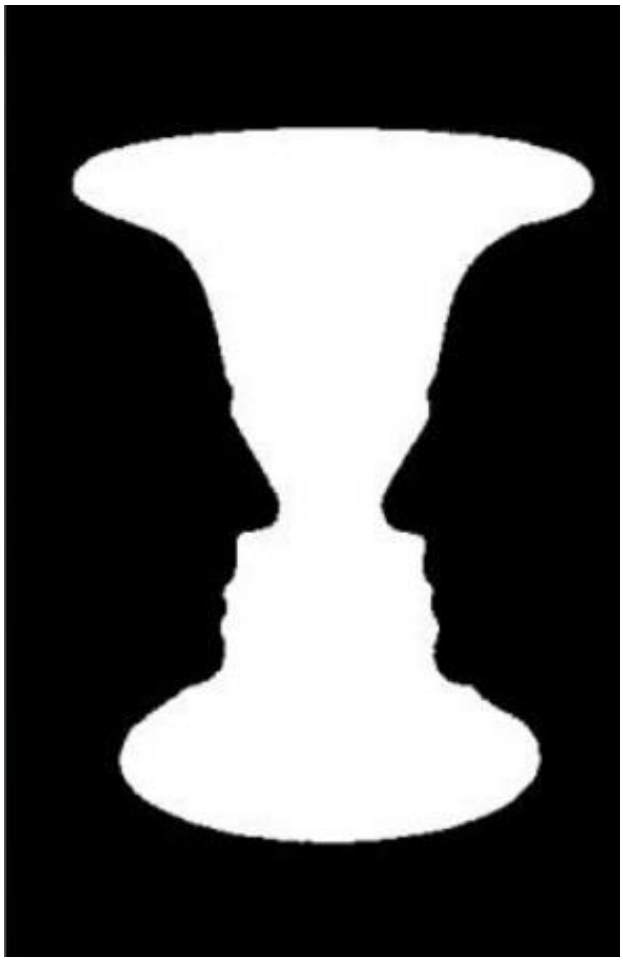

Waarnemen is interpreteren (Rubin vaas).

Schoolschaken: Wit schrikt na Lg5 van …f6 en speelt Ld3. Dat verliest. De stelling was echter op 10 manieren beter.

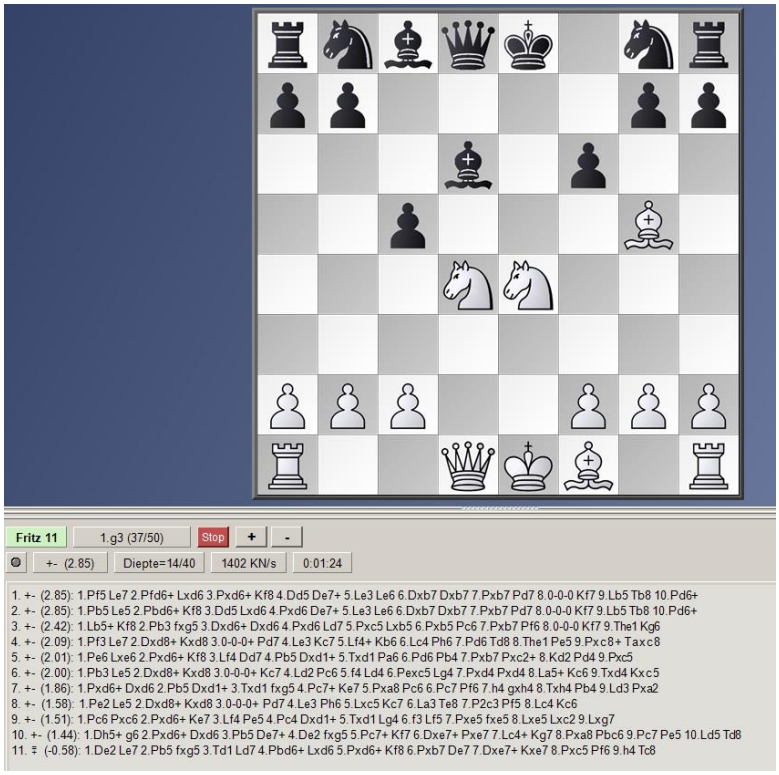

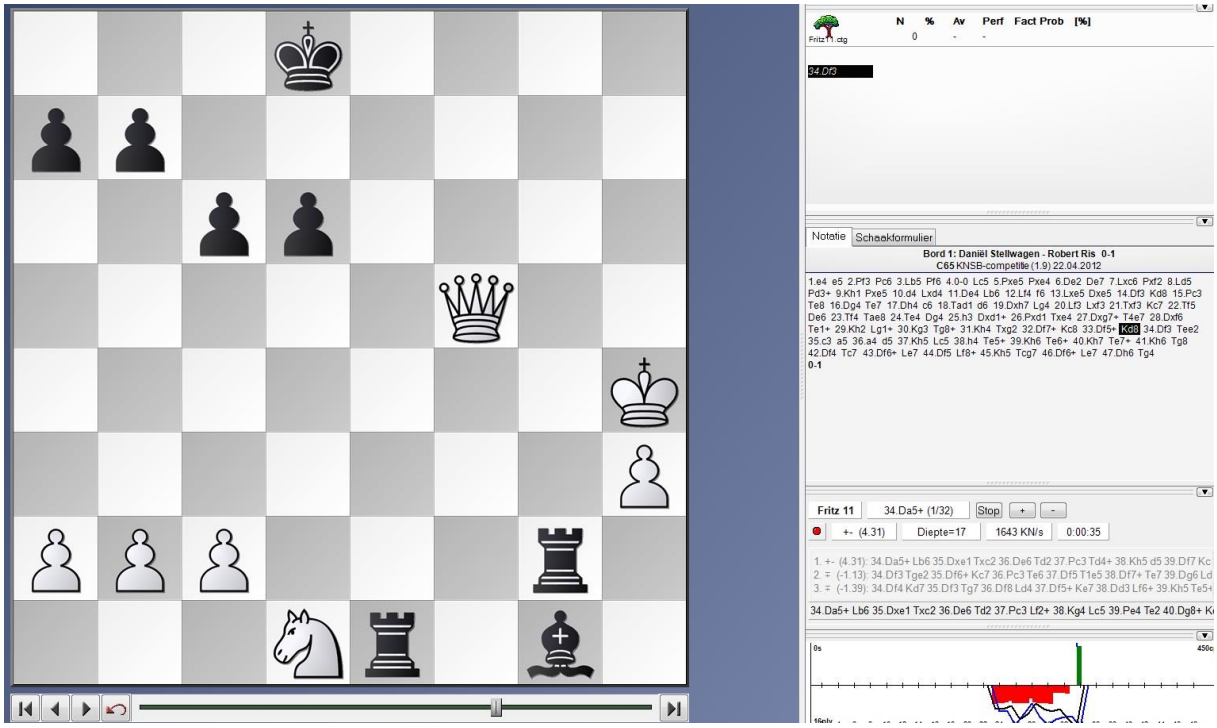

KNSB meesterklasse 2012. GM Daniel Stellwagen mist 34. Da5+ (dubbele aanval) en IM Robert Ris wint.

Perceptie: recognitie (herkennen)

- Perceptie is onder invloed van zowel kenmerken van een waargenomen object als van het brein.
- Perceptie is subjectief (invloed verwachtingen, emoties)
- Je herkent wat je kent (associaties)

Conclusie:

- Leer meer patronen
- Open mind: waardevrije perceptie (lezing Anand)
- Bewuste denkoperaties (vuistregels, zie De Bono):
  - Bijv. omgekeerde zetvolgorde, denken vanuit perspectief tegenstander, falsifiëren in plaats van verifiëren, rekenen.

GM Ton Sijbrands in workshop in Apeldoorn: dammers kijken vaak naar een cruciale stelling vanaf de kant van het bord van de tegenstander. Ook bij schaken geldt dat je eerst moet kijken wat je tegenstander kan doen (profylactisch denken).

Zwart aan zet moet niet opgeven

(Lobron – Gretarsson, Leeuwarden 1995 – 41...Dd5+ remise)

Bewust zijn van cognitieve biases

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_biases_in_judgment_and_decision_making

- Confirmatie bias: Neiging om te zoeken naar, interpreteren van, focussen op en herinneren van informatie op een manier die je veronderstelling bevestigt.

⇒ Oplossing: Falsifiëren

- Framing effect: Verschillende conclucies verbinden aan dezelfde informatie, maar afhankelijk van wie die informatie toont

⇒ Oplossing: speel tegen een stelling, niet tegen een tegenstander

Sterker spelers ontwikkelen productieve denkroutines

Tip Dvoretsky: maak diagrammen van fouten, beschrijf in woorden wat verkeerd ging, schrijf je conclusie op

Perceptie

Perceptie, ofwel waarnemen, speelt een belangrijke rol in het schaken.
In partij 10 van de WK match miste GM Sergey Karjakin een geforceerde remise.
Zelf zei hij daar over dat hij een paardvork in een combinatie had gemist.
Johan Cruijff zei: 'Je gaat het pas zien als je het door hebt.' (https://nl.wikipedia.org/wiki/Cruijffiaans)
Als je niet kijkt, zie je het niet.
Waarnemen heeft een aantal aspecten. Het heeft onder meer met verwachtingspatronen en kennis te maken. Ook fysieke conditie en spanning spelen een rol.
Een verwachtingspatroon heeft te maken met een attitude (grondhouding): het helpt als je kritisch en objectief bent.
Wat je niet kent, herken je niet. Praktisch vertaling: ambitieuze jeugdschakers moeten dagelijks tactiek oefenen.
Waarnemen is een vaardigheid, je kunt het trainen.

Zicht draagt bij aan grip. Als je door hebt waarom je bepaalde fouten maakt, kun je daar alert op zijn en op trainen.
Patroonherkenning is de basis van het schaakdenken. Een patroon met bijbehorende acties heet een priyome. De bekende Russische trainer IM Mark Dvoretsky had een befaamde database met 3.000 priyomes.
Je kunt zelf een database aanleggen met jpeg-plaatjes via Fritz of Chessbase. Met pijltjes kun je acties aangeven.
Diverse bovenstaande sheets zijn onderdeel van de module ‘Perceptie’ van de lezing ‘Schaaktalent’ van Karel van Delft

The mother of all deflections
GM eindspelstudies Yochanan Afek heeft bovenstaand bericht op Facebook geplaatst.

Pawn structure
Wat de ribbenkast is in een menselijk lichaam, is de pionstructuur in een schaakstelling.
https://en.wikipedia.org/wiki/Pawn_structure

Tips dyslexie en schaken

Algemene leertips

- Maak van tekst gesproken taal. Bijvoorbeeld via gratis computerprogramma www.robobraille.org/web3.
- Praat met andere leerlingen over leerstof.
- Kijk op YouTube naar een video over een onderwerp.
- Accepteer de beperking. Als je denkt dat het toch niet kan, lukt het niet.
- Dyslexie is erger als je moe bent. Zorg dat je fit bent.
- Gebruik grote lettertypes.

Tips voor leraar en klas

- Toon begrip.
- Zorg dat het rustig en overzichtelijk is in een klas.
- Presenteer informatie ook in beelden.
- Zet informatie in een lijstje.
- Geef genoeg tijd voor lezen en schrijven.
- Spreek in korte zinnen.
- Zorg dat leren leuk blijft.
- Overleg met dyslectische leerlingen wat beter kan in de les.

Schaaktips

- Dyslectici kunnen goede schakers worden.
- Problemen zijn vooral noteren, lezen, lang luisteren.
- Schaken kun je op veel manieren leren.
- Er zijn veel goede gratis schaakvideo's op internet.
- Je kan vrijstelling van noteren vragen.
- Je kunt samen met de tegenstander zetten noteren.
- Je kunt grote letters en cijfers op een bord maken.
- Door oefenen leer je steeds beter lezen en noteren.
- Probeer te noteren. Zet een partij na afloop in een schaakprogramma.

Dyslexie en schaken

Dyslexie is een beperking voor schakers. De impact er van kan beperkt worden.
Hier boven staat een poster met tips. Deze tips zijn gemaakt door Karel van Delft.
De tips zijn mede gebaseerd op spreekbeurten die tien dyslectische leerlingen hebben gehouden in zijn schaaklessen op basisscholen.
Karel van Delft houdt over het onderwerp een lezing op de London Chess Conference. Het centrale thema is schaakdidactiek. Site: http://londonchessconference.com/2016-conference-didactics-chess.
Het onderwerp komt aan de orde in een hoofdstuk in het boek 'Schoolschaken' van Karel van Delft.
Zie voor preview en literatuurlijst: www.schaaktalent.nl/index.php/boek-schoolschaken.

Researching Chess Prodigies
De site www.chessbase.com brengt aan de lopende band interessante schaakverhalen.
Voor talentontwikkeling is regelmatig aandacht.
Interview van Alexey Root met Kenneth Kiewra over de begeleiding van zijn zoon IM Keaton Kiewra:
https://en.chessbase.com/post/researching-chess-prodigies-an-interview-with-dr-kenneth-kiewra
Kiewra is een onderwijspsycholoog die geïnteresseerd is in leerstrategieën en talentontwikkeling. In het interview vertelt hij ook over allerlei praktische aspecten van talentontwikkeling.

Spanning verminderen tijdens een schaakles
http://chesscurriculum.io/2016/11/de-escalating-confrontation-at-chess-club/?utm_campaign=shareaholic&utm_medium=twitter&utm_source=socialnetwork

Programma London Chess Conference
Thema van de vierde London Chess Conference van 10-12 december 2016 is schaakdidactiek.
Zie voor het programma: http://londonchessconference.com.
Op de site staan diverse artikelen, bijv. van dr. Jessica Parr:
http://chesscurriculum.io/2016/11/differences-in-teaching-chess-for-academic-success
Zie voor video's en informatie eerdere conferenties ook www.chesstalent.com.

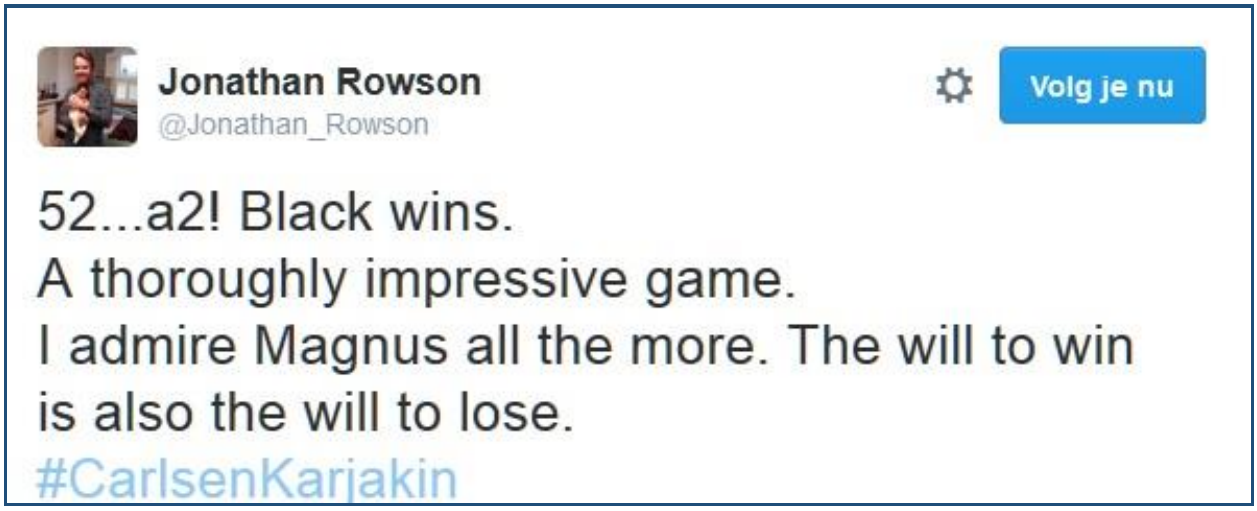

Quote GM Jonathan Rowson: 'The will to win is also the will to lose.'
GM Jonathan Rowson is tweevoudig kampioen van het Verenigd Koninkrijk.
Hij is auteur van diverse schaakboeken waarin hij aandacht besteedt aan schaakpsychologie:
'The Seven Deadly Chess Sins' en 'Chess for Zebras'.
In het verleden heeft hij gespeeld voor Schaakstad Apeldoorn.

Twitter bericht Rowson tijdens 1e tiebreak van de WK-match:

Kalender

- 11-30 november WK Carlsen – Karjakin http://nyc2016.fide.com
- 2 december De Stolp Pepernotentoernooi De Schaakmaat www.deschaakmaat.nl
- 3 december Het 2e Apeldoornse IJSCO Jeugdschaaktoernooi www.schaakpromotieapeldoorn.nl
- 3 december Rapid toernooi Bennekom www.bennekomsesv.nl
- 9-18 december London Chess Classic www.londonchessclassic.com
- 10-11 december London Chess Conference http://londonchessconference.com/2016-conference-didactics-chess
- Woensdag 28 december Druten 'Schaaknacht' voor de jeugd 17-21.30 uur www.svtornado.nl
- 4,5,6 januari 2017 PJK in Apeldoorn (zie folder onderaan deze nieuwsbrief)
- 13-29 januari 2017 Tata Steel Chess Tournament www.tatasteelchess.com
- 19-22 januari Tata NK journalisten
- 28 januari 2017 ARVES Solving in Wijk aan Zee www.arves.org

Schoolschaakcompetitie voor Apeldoornse basisscholen 2016-2107
Speelschema zie www.vcsc.nl.

Jeugdtoernooien
IJSCO toernooien site De Toren: http://ijsco.schaakverenigingdetoren.nl/IJSCOkalender.html
Site KNSB: www.schaakbond.nl/jeugd/jeugdwedstrijdkalender.
Site OSBO: www.osbo.nl/jeugd/kalenders/OSBO-KNSB-kalender1516.htm
Via links vind je de sites van de organiserende verenigingen.

Het scholenkampioenschap ABKS wordt dit seizoen voor de 40e keer gehouden.
De datum is nog niet bekend.
ABKS: www.deschaakmaat.nl/index.php/jeugd/79-verslagen/1409-apeldoorns-basisscholen-kampioenschap-schaken
Pruijssers Open Apeldoorns Jeugdschaakkampioenschap.
www.oajkschaken.nl
De organisatie van deze toernooien berust bij De Schaakmaat, www.deschaakmaat.nl.

KNSB kalender
www.schaakbond.nl/wedstrijdschaak/kalender/kalender/wedstrijd_summary_view?b_start:int=0&-C=
KNSB-competitie is de dag voor de eerste negen Stertrainingen.

OSBO PK 2017
Informatie: www.osbocompetities.nl/wp-content/uploads/2016/07/OSBO-PK-2016-2017.pdf
Zie ook: http://www.osbocompetities.nl/?page_id=600
22 oktober, 19 november 2016, 7 januari, 18 februari, 18 maart (slotronde) 2017.
Locatie Denksportcentrum Noord Apeldoorn.

Trainingsdata Stertrainingen Apeldoorn 2016-2017
18-09-2016 training 1
9-10-2016 training 2
6-11-2016 training 3
27-11-2016 training 4
18-12-2016 training 5 Meerkampen
5-2-2017 training 6
12-3-2017 training 7
2-4-2017 training 8
7-5-2017 training 9
21-5-2017 training 10 Thematoernooi
11-6- 2017 training reserve

Apeldoornse Schaaksites
Schaakstad Apeldoorn / MuConsult Apeldoorn www.schaakstad-apeldoorn.nl
De Schaakmaat www.deschaakmaat.nl
Stichting Schaakpromotie Apeldoorn www.schaakpromotieapeldoorn.nl
Schoolschaakclub De Regenboog www.schakenregenboog.nl
Schoolschaakclub De Sjofar http://schaakclubdesjofar.nl
Apeldoornse scholencompetitie www.vcsc.nl

Sites van Karel van Delft
Schaakacademie Apeldoorn www.schaakacademieapeldoorn.nl
Schaaktalent www.schaaktalent.nl
Chesstalent www.chesstalent.com
Schaken en autisme www.schaken-en-autisme.nl

Schaken en psychologie
Facebook groep Schaakpsychologie

Artikelen Karel van Delft op site Max Euwe Centrum
www.maxeuwe.nl/index.php/activiteit/columns

Pinterest
Schaakacademie Apeldoorn heeft een Pinterest pagina met interessante schaaksites.

Stichting Schaakpromotie Apeldoorn organiseert:
het OSBO Persoonlijk Jeugdkampioenschap 2016

Kom schaken in de kerstvakantie!

De E-categorie speelt alleen op woensdag 4 januari.
Categorieën A, B, C en D spelen op 5 en 6 januari 2017.
Deelnemers dienen lid van de OSBO te zijn (via schaakvereniging of persoonlijk).

Er wordt gespeeld op **Veluws College Mheenpark**
Adres: DUIZENDSCHOON 8, 7322 GZ Apeldoorn

Er wordt gespeeld in de volgende leeftijdscategorieën:
Categorie E, geboren na 2006, 10 ronden Zwitsers, 15 min. p.p.p.p.
Categorie D, geboren na 2004, 10 ronden Zwitsers, 30 min. p.p.p.p.
Categorie C, geboren na 2002, 8 ronden Zwitsers, 50 min. p.p.p.p.
Categorie B, geboren na 2000, 6 ronden Zwitsers, 1.20 min. + 0.10 per zet
Categorie A, geboren na 1996, 6 ronden Zwitsers, 1.20 min. + 0.10 per zet
NB: de organisatie kan op basis van deelnemersaantallen besluiten tot aanpassingen

Programma:
Woensdag 4 januari: *cat. E start om 10.00 u, aanmelden tot 09.45 uur. Prijsuitreiking: 17.30 uur.*
Donderdag 5 januari: *categorieën A en B starten om 09.30 uur. Aanmelden tot 09.15 uur.*
categorieën C en D starten om 10.00 uur. Aanmelden tot 09.45 uur.
vrijdag 6 januari: *categorieën A en B starten om 09.30 uur. Prijsuitreiking: circa 19.00 uur.*
categorieën C en D starten om 10.00 uur. Prijsuitreiking: circa 17.30 uur.

Inschrijfgeld: overmaken op NL56 RABO 0190 5764 99 van Stichting Schaakpromotie Apeldoorn.
Categorieën A en B: € 12,50; categorieën C en D: € 8,00; categorie E: € 7,00.
E-spelers, die ook in de D-categorie willen spelen betalen in totaal slechts € 10,00.
Betalen kan eventueel ook aan de zaal.

Prijzen: Wisselbekers en OSBO-prijzen voor de kampioen en kampioene per categorie.
Plaatsen voor deelname aan het Nederlands Kampioenschap. Eremetaal in elke categorie.
In de E-categorie zijn er ook prijzen voor de beste speler van elk geboortejaar.
Prijzengeld in A en B categorie. **A-categorie: €150, €100, en €50. B-categorie: €100, €75,en €50.**

Alle resultaten tellen mee voor de KNSB-jeugdrating en OSBO-jeugdrating.
De resultaten van de categorieën A en B tellen daarnaast ook mee voor de KNSB-rating.

Aanmelden kan t/m dinsdag 3 januari 2017 bij dhr. Harald van Riessen.
e-mail: riessen@versatel.nl Telefoon: 06-51157912
Onder vermelding van: naam, geboortedatum, KNSB-nummer, telefoonnummer, club en rating.
Ook voor eventuele vragen of opmerkingen kunt u uiteraard contact opnemen met dhr. van Riessen.

Zie ook www.osbo.nl voor informatie.